

ŽELEZNICE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

SR 1003 (D)

OPERATÍVNE RIADENIE DOPRAVY NA ŽSR

Schválené generálnym riaditeľom
Železníc Slovenskej republiky

dňa: 07.07.2008

číslo: 138/2008 – O 410

Účinnosť od : 01.08.2008

OBSAH

Záznam o zmenách	4
Zoznam použitých značiek a skratiek	5
Rozsah znalostí	6
Prvá časť Všeobecné ustanovenia	
I. Kapitola Úvodné ustanovenia	7
Druhá časť Hlavné úlohy operatívneho riadenia dopravy na ŽSR	
II. Kapitola Zásady organizácie operatívneho riadenia dopravy na ŽSR	9
III. Kapitola Povinnosti dispečerského aparátu ŽSR	10
IV. Kapitola Úlohy v oblasti špeciálnych prepráv	11
V. Kapitola Operatívne riadenie dopravy na ŽSR	12
VI. Kapitola Operatívne riadenie dopravy na ŽSR pri nehodách a mimoriadnych udalostiach	12
Tretia časť Zásady plánovania vlakovej dopravy	
VII. Kapitola Všeobecné zásady plánovania	13
VIII. Kapitola Plánovanie vlakovej dopravy v ŽST	14
IX. Kapitola Plánovanie vlakovej dopravy na OR a GR ŽSR	15
Štvrtá časť Kontrola a hodnotenie dopravy na ŽSR	
X. Kapitola Kontrola vlakovej dopravy	16
XI. Kapitola Hodnotenie riadenia dopravy po zmene	16
XII. Kapitola Denný a týždenný rozbor prevádzkovej práce.....	17
XIII. Kapitola Konferenčné hovory	18
Piata časť Zásady organizácie riadenia dopravy na ŽSR	
XIV. Kapitola Povinnosti dispozičných ŽST prevádzkových dispečerov.....	18
XV. Kapitola Dispozičná služba	20
XVI. Kapitola Hlásenie o odchode vlaku.....	20
XVII. Kapitola Zavádzanie a odriekanie vlakov, ohlasovanie vlakovej dopravy staniciam	21
XVIII. Kapitola Intradované a prednostné zásielky	22
Zoznam súvisiacich predpisov	23
Príloha č. 1.	25

ZÁZNAM O ZMENÁCH ¹⁾

Zmena		Opravil	Dňa	Podpis	Kontroloval
Číslo	Účinnosť od				
1.	14.12.2008				
2.	13.12.2009				
3.	01.09.2011				

¹⁾ Držiteľ tohto výtlačku je zodpovedný za včasné a správne vykonanie vydaných zmien a vykonanie záznamu o zmenách.

ZOZNAM SKRATIEK

DOZZ	- Diaľkovo obsluhované zabezpečovacie zariadenie
EC	- EuroCity
EDD	- elektronický dopravný denník
GR ŽSR	- Generálne riaditeľstvo ŽSR
GVD	- grafikon vlakovej dopravy
ŽKV	- železničné koľajové vozidlo
IC	- InterCity
IS	- informačný systém
IS ZP	- informačný systém zmenový plán
Odbor 410	- Odbor dopravy GR ŽSR
Odbor 430	- Odbor železničných tratí a stavieb GR ŽSR
Odbor 440	- Odbor bezpečnosti a inšpekcie GR ŽSR
ÚIVP	- Ústredný inštitút vzdelávania a psychológie
ŽST	- železničná stanica
PMD	- posun medzi dopravňami
PNM	- prekročená nakladacia miera
PPS	- pohraničná priechodová stanica
PZ - voj	- prevádzkové zásoby vojenského materiálu
ROV	- Rozkaz o výluke
RSE	- Riadiace stanovište elektrotechniky
SEE	- Sekcia energetiky a elektrotechniky
SC	- SuperCity
OR	- Oblastné riaditeľstvo
ORD	- Oddelenie riadenia dopravy
SŽTS	- Sekcia železničných tratí a stavieb
SOZT	- Sekcia oznamovacej a zabezpečovacej techniky
TV	- trakčné vedenie
TLG	- telegram
ÚRD	- Úsek riadenia dopravy
VDS	- Vlakový dispečerský systém
ŽE	- Železničná energetika
ŽT	- Železničné telekomunikácie
CRD	- Centrum riadenia dopravy
DOD	- Diaľkovo obsluhovaná dopravňa
DOT	- Diaľkovo obsluhovaná trať
Odbor 450	- Odbor obchodu GR ŽSR
Odbor 460	- Odbor oznamovacej a zabezpečovacej techniky a elektrotechniky GR ŽSR
SRD	- Sekcia riadenia dopravy
SMSÚ	- Stredisko miestnej správy a údržby
ÚRMIZA	- Ústredie riadenia mimoriadnych zásielok
ŽI	- Železničná infraštruktúra

ROZSAH ZNALOSTÍ

Organizačná zložka	Funkcia	Znalosť
GR ŽSR	zamestnanci O 410, 420, 430, 440, 450, 460 podieľajúci sa na organizácii, riadení a kontrole dopravy na ŽSR.	úplná
OR	riaditeľ OR, námestník OR pre infraštruktúru, námestník OR pre RD, prednostovia sekcie RD, ŽTS, OZT, EE, zamestnanci oddelenia riadenia dopravy, zamestnanci oddelenia technologického, zamestnanci oddelenia krízového riadenia a ochrany, správca ŽI, vedúci SMSÚ, elektrodispečer.	úplná
ŽST	prednosta ŽST, námestník prednostu ŽST, dozorca prevádzky, staničný dispečer, výpravca	úplná
ÚIVP	inšpektor pre dopravné školenie	úplná
Železničné telekomunikácie	vedúci a zamestnanci Centrálného kontrolného pracoviska Service Desk, zamestnanci Strediska sieťových informácií železničnej prevádzky určení riaditeľom ŽT.	informatívna
Dopravcovia	zamestnanci prevádzkovateľov dopravy na ŽSR podieľajúci sa na jej operatívnom organizovaní	úplná

Odborné skúšky	Úplná znalosť článkov	Informatívna znalosť článkov
OS č. 19	4-6;8-11;14-17;23-24;42-43;47-50;53-58;75-77;92-93; 98-99;101;104-106;109-112;	1-3;7;26-26;30-31; 36-38;70-72;81-82; 87;90;92;Pr.1;VN;
OS č. 20	4-11;14-17;23-24;30-31;37;42-43;47-50;53-58;71-72; 75-77;81-82;93;98-99;101;104-106;109-112;	1-3;26-26; 36; 38; 44;70;87;90;Pr.1; VN;

PRVÁ ČASŤ VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

I. Kapitola Úvodné ustanovenia

1. Predpis SR 1003 (D) **Operatívne riadenie dopravy na ŽSR** určuje zásady operatívneho riadenia dopravy na všetkých stupňoch riadenia. Je záväzný pre všetkých zamestnancov, ktorí sa podieľajú na riadení dopravy na ŽSR a pre prevádzkovateľov dopravy na ŽSR (ďalej dopravcov) na základe zmluvy medzi ŽSR a dopravcom. Dňom účinnosti tohto predpisu sa ruší predpis SR 1003 „Operatívne riadenie dopravy na ŽSR“, schválený generálnym riaditeľom ŽSR dňa 23.03.2004 č.879/2004–O410.

2. Operatívne riadenie dopravy na ŽSR je súhrn činností pracovísk ŽSR podieľajúcich sa na riadení, organizovaní a zabezpečovaní dopravy na ŽSR s dopravcami.

3. **Vykonávacie nariadenie** k predpisu SR 1003 (D) obsahuje podrobnosti organizácie operatívneho riadenia dopravy, vzájomné vzťahy a kompetencie zamestnancov dispečerských aparátov a zamestnancov výkonných pracovísk podľa miestnych podmienok jednotlivých okruhov, rozdelenie jednotlivých dispečerských okruhov, zoznam plánujúcich staníc a ich obvody, zoznam dispozičných staníc a dispozičných úsekov, rozsah ich povinností, hodnotenie a kontrolu operatívneho riadenia dopravy na ŽSR atď..

Vykonávacie nariadenie schvaľuje riaditeľ Odboru dopravy GR ŽSR.

4. Operatívne riadenie dopravy v určenom obvode a zmene riadi a zabezpečuje vždy jeden zodpovedný zamestnanec ŽSR - **vedúci zmeny**.

Vedúcim zmeny v obvode:

- ŽSR je ústredný dispečer,
- OR je kontrolný dispečer,
- RSE je elektrodispečer,
- ŽST je výpravca (dozorca prevádzky, staničný dispečer),
- DOT s DOZZ je určený dispečer (výpravca) DOZZ.

Vykonávacie nariadenie určuje ŽST, v ktorých je vedúcim zmeny iný zamestnanec ako výpravca (dozorca prevádzky, staničný dispečer alebo záťažový výpravca, určený dispečer (výpravca) trate s DOZZ DOT).

5. Zamestnancom dispečerského aparátu ŽSR, sú pri výkone služby podriadení všetci zamestnanci ŽSR a zamestnanci dopravcov, ktorí sa podieľajú na prevádzke a operatívnom riadení dopravy na ŽSR.

Vzájomné vzťahy, kompetencie a povinnosti zamestnancov ŽSR a zamestnancov dopravcov pri operatívnom riadení dopravy na ŽSR upravujú zmluvy uzatvorené medzi ŽSR a príslušným dopravcom.

6. **Dispečerský aparát** je spoločné označenie všetkých dispečerov zúčastnených na operatívnom riadení dopravy na ŽSR.

K dispečerskému aparátu ďalej patria:

- a) zamestnanci kontroly GVD na OR, prípravy rozborov prevádzky a organizovania výlukovej činnosti na Odbore dopravy GR ŽSR a ORD OR.

SR 1003 (D)

b) dozorcovia prevádzky, staniční dispečeri, záťažoví výpravcovia, výpravcovia určených dispozičných staníc, dispečer (výpravca) DOZZ DOT a operátori.
Organizačné usporiadanie dispečerského aparátu na sieti ŽSR je uvedené v Prílohe č. 1.

7. Za operatívne riadenie dopravy na ŽSR zodpovedajú:

- a) na úrovni GR ŽSR riaditeľ Odboru dopravy GR ŽSR,
- b) na úrovni OR riaditeľ OR,
- c) na úrovni ŽST prednosta ŽST.

8. Priamymi nadriadenými dispečerského aparátu sú:

- a) na GR ŽSR vedúci oddelenia riadenia dopravy Odboru dopravy GR ŽSR,
- b) na OR vedúci oddelenia riadenia dopravy,
- c) na SEE systémový špecialista poverený vedením RSE,
- d) vo vybraných ŽST zamestnanec určený prevádzkovým poriadkom.

Priami nadriadení zamestnanci zodpovedajú za pracovnú činnosť svojho dispečerského aparátu a majú právo zasahovať do operatívneho riadenia prevádzky.

9. Príkazy operatívneho riadenia dopravy na ŽSR vydáva ústredný dispečer pre celú sieť ŽSR a kontrolný dispečer pre obvod ORD formou **operatívnych príkazov**.

Operatívne príkazy sa číslujú bežne od začiatku každého mesiaca a zapisujú sa v plnom znení spolu so záznamom o plnení v osobitnom záznamníku. Operatívny príkaz platí ako príkaz vedúceho zmeny a zároveň na úrovni ústredného dispečera súčasne ako rozhodnutie generálneho riaditeľa ŽSR a na úrovni OR ako rozhodnutie riaditeľa OR.

Z operatívnych príkazov vydávaných dispečerským aparátom sa vždy vykonáva písomný záznam.

10. Mimoriadnosti, poruchy a iné nedostatky, ktoré narušili plnenie GVD, alebo plynulosť vlakovej dopravy, nariaďujú dispečeri GR a OR ŽSR prerokovať **dispečerskými príkazmi**. Dispečerské príkazy sú určené vedúcim tých organizačných zložiek ŽSR, ktorých zamestnanci narušenie zavinili. Dispečeri vyšších organizačných zložiek ich dávajú dispečerom nižších organizačných zložiek, a to aj vtedy, ak ide o prerokovanie nedostatkov na výkonnom pracovisku.

Dispečerský príkaz podpisuje vždy ten dispečer, ktorý príkaz vydal.

Dispečerské príkazy sa číslujú mesačne v stanovených sériách a zapisujú sa na jednotlivých pracoviskách do osobitných záznamníkov. Podrobnosti stanovuje Vykonávacie nariadenie.

V dispečerskom príkaze musí byť uvedené:

- číslo dispečerského príkazu,
- názov organizačnej zložky, ktorá má dispečerský príkaz prerokovať,
- dôvod, aký nedostatok, alebo narušenie je potrebné prerokovať,
- kedy a kto prevzal dispečerský príkaz,
- prípadne ďalšie údaje.

Výsledok prerokovania dispečerského príkazu písomne oznámi vedúci organizačnej zložky, ktorá dispečerský príkaz dostala do 7 pracovných dní, pokiaľ nie je v dispečerskom príkaze uvedené inak, príslušnému oddeleniu riadenia dopravy OR, alebo oddeleniu riadenia dopravy GR. Nedostatky, pri ktorých nie je zrejmé, komu uložiť dispečerský príkaz na prerokovanie alebo nedostatky, ktoré boli zistené dodatočne, nedostatky organizačných zložiek, ktoré nie sú obsadené nepretržite, nariaďuje prerokovať kontrola GVD písomne písomnými príkazmi.

Narušenia plnenia GVD spôsobené dopravcami sa prerokováva na základe uzatvorených zmlúv. Sporné prípady narušenia GVD uzatvára Odbor dopravy GR ŽSR.

11. Dispečerské príkazy vydáva elektrodispečer ako dôležité príkazy týkajúce sa elektrickej prevádzky, alebo ako príkazy na prerokovanie nedostatkov, ktoré narušili elektrickú prevádzku. Príkazy, ktoré narušujú plynulosť a bezpečnosť vlakovej dopravy musí oznámiť neodkladne aj prevádzkovému dispečerovi.

Dispečerské príkazy sú číslované bežne od začiatku roka a zapisované v plnom znení spolu so záznamom o plnení v osobitnom záznamníku.

12. – 13. Neobsadené.

DRUHÁ ČASŤ

ÚLOHY OPERATÍVNEHO RIADENIA DOPRAVY NA ŽSR

II. Kapitola

Zásady organizácie operatívneho riadenia dopravy na ŽSR

14. Pri riadení dopravy na ŽSR sa postupuje podľa platného grafikonu vlakovej dopravy a odsúhlasených požiadaviek dopravcov.

15. Operatívne riadenie dopravy na ŽSR sa uplatňuje pri mimoriadnostiach (meškanie, výluky zariadení dráhy, odklony, nehodové udalosti, nepriaznivé poveternostné podmienky a pod.) majúcich vplyv na GVD.

16. Zamestnanci, zúčastnení na operatívnom riadení dopravy na ŽSR, zodpovedajú v nimi riadenom obvode a určenej pôsobnosti za jej bezpečnosť a plynulosť. Sú povinní:

- a) sledovať a koordinovať vývoj dopravnej situácie vo svojom obvode,
- b) informovať sa o situácii v susedných obvodoch,
- c) nariaďovať opatrenia vedúce k zamedzeniu a odstraňovaniu nepriaznivých vplyvov na bezpečnosť, plynulosť a hospodárnosť dopravy,
- d) trvať na plnení nariadených opatrení a priebežne ich kontrolovať.

17. Cieľom operatívneho riadenia dopravy na ŽSR je zabezpečenie:

- a) plnenia grafikonu vlakovej dopravy a požiadaviek dopravcov,
- b) plnenia odsúhlaseného zmenového plánu zostaveného z aktuálnych požiadaviek dopravcov,
- c) prevádzky pri mimoriadnych udalostiach.

18. - 19. Neobsadené.

III. Kapitola

Povinnosti dispečerského aparátu ŽSR

20. Ústredný dispečer je vedúcim zmeny ŽSR a jeho rozhodnutia sú záväzné pre všetkých zúčastnených na prevádzke ŽSR. Komplexne riadi, koordinuje a kontroluje riadenie dopravy na ŽSR prostredníctvom hlavného dispečera a dispečerských aparátov ORD. Je zodpovedný za plnenie GVD. Operatívne zabezpečuje styk s orgánmi štátnej správy (Železničná polícia, Ministerstvo dopravy výstavby a regionálneho rozvoja SR, Ministerstvo vnútra SR – Sekcia integrovaného záchranného systému a krízového manažmentu, Policajný zbor SR, Ministerstvo životného prostredia SR, Úrad jadrového dozoru SR, príslušný Regionálny úrad verejného zdravotníctva, príslušný Obvodný úrad a pod.). Vede konferenčné hovory s kontrolnými dispečermi ORD v časoch určených Vykonávacím nariadením. Spolupracuje so železničnými správami susedných štátov a dopravcami.

21. Hlavný dispečer koordinuje prevádzkovú prácu na sieti ŽSR s nadväznosťou na prácu susedných železníc a dopravcov. Kontroluje prácu dispečerov ORD so zameraním na optimálne riešenie dopravnej situácie, plnenie GVD v osobnej aj nákladnej doprave, príjem a odovzdávku vlakov medzi obvody a susednými železničnými správami, prácu PPS a rozhodujúcich zriaďovacích staníc, prevádzku pri mimoriadnostiach. Posudzuje a odsúhlasuje dodatočné požiadavky dopravcov na trasy medzištátnych vlakov, ako aj vlakov prechádzajúcich viac ako jeden obvod ORD OR (okrem vlakov organizačných zložiek ŽSR).

22. Kontrolný dispečer je vedúcim zmeny ORD. Komplexne riadi a koordinuje dopravu v obvode ORD s nadväznosťou na prácu susedných ORD a susedných železničných správ. Kontroluje a je zodpovedný za bezchybnú prácu podriadených dispečerov ORD so zameraním na optimálne riešenie dopravnej situácie. Riadi a kontroluje prácu železničných staníc v pridelenom obvode. Schvaľuje a vyhlasuje zmenové plány za obvod ORD. Je zodpovedný za plnenie GVD.

23. Prevádzkový dispečer riadi, organizuje a koordinuje vlakovú dopravu, sleduje a vyhodnocuje vývoj dopravnej situácie v pridelenom obvode ORD vrátane navrhovania opatrení. V spolupráci s príslušnými zamestnancami ŽST prijíma opatrenia na zabezpečenie plnenia GVD, úplnosť a správnosť vstupných informácií do IS. Posudzuje a schvaľuje objednávky dopravcov na trasy vlakov vo svojom obvode. Posudzuje a predkladá na schválenie hlavnému dispečerovi objednávky na trasy medzištátnych vlakov ako aj vlakov prechádzajúcich jeho obvodom. Na základe objednávok dopravcov zostavuje a vyhodnocuje zmenový plán za pridelený obvod. Ohlasuje vlakovú dopravu v zmysle Vykonávacieho nariadenia. V prípade poruchy VDS vedie v potrebnom rozsahu splnený grafikon vlakovej dopravy. Je zodpovedný za plnenie GVD.

24. Dozorca prevádzky, staničný dispečer, výpravca a výpravca na DOT (vedúci zmeny), navrhujú a realizujú zmenový plán v ŽST a na pridelených dispozičných úsekoch, zabezpečujú plynulý príjem vlakov do staníc a v prípade spomalenia príjmu vlakov zákazovými dispozíciami upozornia prevádzkového dispečera (vždy dostatočne vopred, s udaním dôvodu a času pravdepodobného trvania zákazu), súčasne navrhujú potrebné opatrenia na základe ktorých kontrolný dispečer rozhodne o ďalšom postupe.

25. Elektrodispečer zabezpečuje energetické napájanie elektrifikovaných tratí zabezpečovacích zariadení a vybraných objektov silnoprúdových zariadení ŽSR. Vykonáva priamu manipuláciu diaľkovo ovládaných prvkov napájacích a spínacích staníc, trakčného vedenia a elektrických rozvodov. Zabezpečuje podmienky pre bezpečnú prácu na elektrických zariadeniach vysokého napätia. Úzko spolupracuje s dispečermi energetických rozvodných závodov, elektrodispečermi susedných železníc, elektrodispečermi susedných RSE, dispečerským aparátom OR a výpravcami ŽST za účelom minimalizácie nepriaznivých vplyvov prerušenia a napájania pevných elektrických trakčných zariadení na GVD.

26. Zamestnanci kontroly GVD na OR, prípravy rozborov prevádzky a organizovania výlukovej činnosti na Odbore dopravy GR ŽSR a OR ORD kontrolujú, sledujú a vykonávajú analýzu

splneného GVD, rozbery jász vybraných vlakov, správnoš a úplnoš zadávania kódov meškania v IS. Zistené chyby a nedostatky prerokovávajú písomnými príkazmi. Komplexne organizujú, kontrolujú a vyhodnocujú výlukovú činnosť vo svojom obvode s využitím IS. Pripravujú podklady a štatistiky pre týždenné, mesačné a ročné rozbery prevádzkovej práce.
27. - 29. Neobsadený.

IV. Kapitola

Úlohy v oblasti špeciálnych prepráz

30. Medzi špeciálne prepravy patria:

- prepravy vojsk a špeciálnej techniky zabezpečované podľa medzivládnych a medzištátnych dohód a vo vnútroštátnych prepravách podľa predpisu D 33 - Predpis o vojenskej preprave po železnici, D 33 - príloha 1 Technické hľadiská prepravy vojenského materiálu po železnici (NATO dokument A Mov P-4), D 33/3 - Smernica pre prepravu vojenských zásielok s PNM, D 33/5 - Smernica pre výkon instradačnej služby na zabezpečenie vojenských prepráz po železnici,
- zásielky, ktoré nezodpovedajú záväzným ustanoveniam Smernice nakladania UIC a podliehajú osobitným technickým a prevádzkovým podmienkam na prepravu mimoriadnych zásielok, je potrebné pred podaním na prepravu vopred prerokovať na ŽSR Odbor obchodu (URMIZA Bratislava). Pre prerokovanie mimoriadnych zásielok sú záväzné ustanovenia UIC vyhlášky 502 – Mimoriadne zásielky, ustanovenia predpisu -, ŽSR Z 7 – Mimoriadne zásielky,
- prepravy rádioaktívneho materiálu, ktoré sa uskutočňujú podľa predpisu Oo 23 – Doprava a preprava vybraných rádioaktívnych materiálov po tratiach ŽSR. V prípade potreby zmeny trasy vlaku s prepravovaným rádioaktívnym materiálom prerokuje túto zmenu s Policajným zborom SR, Úradom jadrového dozoru SR, manažérom transportu a odsúhlasuje trasu.
- prepravy výbušnín a streliva triedy 1 (viď. RID – Poriadok pre prepravu nebezpečného tovaru po železniciach).

31. Pre plánovanie, riadenie, zabezpečovanie a sledovanie vojenských prepráz platia ustanovenia predpisu D 33 a Rámцovej zmluvy o zabezpečení a realizácii vojenských železničných prepráz č. ZD 3300 zo dňa 04.09.2002. Pre vybrané druhy špeciálnych prepráz platia osobitné predpisy (napr. preprava rádioaktívnych materiálov). Prepravy mimoriadnych zásielok sa zabezpečujú v súlade s predpisom Z 7

32. Odbor obchodu GR ŽSR vydáva súhlasy, povolenia, zabezpečuje instradácie a sledovanie prepráz. Rieši vzniknuté nedostatky v spolupráci s vojenskými orgánmi, alebo s prepravcami, pre ktorých sa tieto prepravy zabezpečujú. V čase, keď pracoviská špeciálnych prepráz nie sú obsadené, ich povinnosť sledovať plánované a instradované prepravy zabezpečuje hlavný dispečer GR ŽSR.

33. Pri vlastnej realizácii plánovania, riadenia, sledovania a vydávania rozhodnutí zamestnanci Odboru obchodu vykonávajú nasledovné činnosť týkajúce sa špeciálnych prepráz:

- a) koordinujú s vojenskými orgánmi prepravy prevozov a transportov,
- b) plánujú, zabezpečujú a riadia spolu s dispečermi dopravcu vozňovú potrebu prepráz, v prípade odklonu MZ zaisťujú operatívne prerokovanie a stanovenie podmienok,
- c) zabezpečujú dirigovanie osobných (sprievodných) vozňov vyčlenených pre vojenské prepravy a hospodária s materiálom PZ - voj.,
- d) zúčastňujú sa určených konferenčných hovorov,
- e) zabezpečujú v spolupráci s komandujúcimi domovských stredísk vlakových čiat obsadenie špeciálnych prepráz vlakovými čatami,
- f) sledujú a vzájomne sa informujú o výlukách, pohybe mimoriadnych zásielok a ďalších prevádzkových záležitostiach,
- g) zabezpečujú v spolupráci s príslušným dopravcom objednávku ŽKV na špeciálne prepravy,
- h) spracúvajú jednorazové opatrenia v zmysle predpisu Oo 23 pri prepravách rádioaktívneho materiálu.

34. – 35. Neobsadené.

V. Kapitola

Operatívne riadenie dopravy na ŽSR

36. Základnou úlohou operatívneho riadenia dopravy na ŽSR je riadiť železničnú dopravu bezpečne, plynulo, včas a hospodárne.

37. Na základe analýzy dopravnej situácie sú vyhlasované úlohy na zabezpečenie optimalizácie v prevádzke. Vyhlasované úlohy, doplnené vlastnými opatreniami, sú záväzné pre riadiacu činnosť dispečerských aparátov všetkých stupňov operatívneho riadenia a výkonných pracovísk. Záväzné sú aj pre všetkých dopravcov, ktorí sa podieľajú na prevádzke a operatívnom riadení dopravy na ŽSR.

38. Ústredný dispečer zodpovedá za koordináciu vlakovej dopravy so susednými železnicami a v odôvodnených prípadoch nariaďuje, prípadne udeľuje súhlas na odstavenie vlakov. Odstavenie vlakov oznámi príslušným dopravcom s údajom o čísle vlaku a stanicu odstavenia. Vede prehľad o všetkých odstavených vlakoch na sieti ŽSR.

39. Za hospodárenie s ŽKV a vlakovým personálom zodpovedá príslušný dopravca podľa ustanovení uvedených v príslušnej Zmluve o prevádzkovaní dopravy na ŽSR.

40 - 41. Neobsadené.

VI. Kapitola

Operatívne riadenie dopravy na ŽSR pri nehodách a mimoriadnych udalostiach

42. Operatívne riadeniu dopravy na ŽSR v prípade nehôd (mimoriadnych udalostí) a krízových situácií, ktoré majú nepriaznivý vplyv na bezpečnosť, plynulosť, prípadne hospodárnosť prevádzky, venujú všetci zamestnanci podieľajúci sa na riadení dopravy na ŽSR osobitnú pozornosť:

- a) za vojny,
- b) za vojnového stavu,
- c) za výnimočného stavu (hromadné občianske nepokoje - terorizmus, vandalizmus a pod.),
- d) za núdzového stavu (živelné pohromy - zemetrasenia, záplavy, snehové kalamity a pod., havárie – priemyselné, prevádzkové, dopravné pri ktorých došlo k úniku nebezpečných látok, zraneniu alebo úmrtiu osôb),
- e) pri evakuácii na základe požiadaviek štátnej správy v oblasti dopravného zabezpečenia,
- f) pri hromadných prepravách cestujúcich (pri významných športových kultúrnych a iných spoločenských podujatiach),
- g) počas likvidácie následkov nehôd a iných mimoriadnych udalostí (technologické poruchy - výpadky energií, poruchy informačných systémov, oznámenie o uložení výbušniny, nálezy neznámych látok, krádeže materiálu a poškodzovanie majetku ŽSR a pod.),
- h) pri štrajkovej pohotovosti a počas štrajku.

43. V uvedených prípadoch je potrebné organizovať riadiacu činnosť predovšetkým podľa platných ustanovení príslušných predpisov a pokynov príslušných orgánov, za účelom obnovenia normálneho stavu. Určení zamestnanci dispečerského aparátu musia byť oboznámení s metodikou činnosti pri vyhlásení stupňov pohotovosti počas prevádzky v zimnom období, s plánmi evakuácie príslušného územného celku, s rozmiestnením a spôsobom objednávky obnovovacích a pohotovostných prostriedkov a ďalej so všetkými odklonovými cestami a podmienkami ich použitia. Pri nehodách a mimoriadnych udalostiach v doprave sú všetci zamestnanci zúčastnení na riadení dopravy (aj tí, ktorí nepatria do dispečerského aparátu ŽSR) povinní spolupracovať pri plnení opatrení, podľa pokynov príslušných krízových štábov.

44. Po vzniku udalosti uvedenej v čl. 42 práce s pohotovostnými vozidlami, obnovovacími a záchrannými prostriedkami koordinuje kontrolný dispečer príslušného ORD.

45. - 46. Neobsadené.

TRETIA ČASŤ

ZÁSADY PLÁNOVANIA VLAKOVEJ DOPRAVY

VII. Kapitola

Všeobecné zásady plánovania

47. Plánovanie vlakovej dopravy sa vykonáva na všetkých stupňoch operatívneho riadenia. Je zabezpečované zmenovými plánmi.

48. Základom plánovania vlakovej dopravy je GVD. Vykonáva sa tak, že ŽST určené Vykonávacím nariadením predkladajú podklady na zostavenie zmenového plánu príslušnému prevádzkovému dispečerovi za vlastnú stanicu a za príľahlé dispozičné úseky.

Podkladom návrhu zmenového plánu pre nákladnú dopravu je GVD a požiadavky dopravcov.

Plán osobnej dopravy je stanovený GVD. V zmenových plánoch sa zapracujú na požiadanie dopravcov len odchýlky od GVD.

49. Návrhy zmenových plánov sa predkladajú na schválenie vedúcemu zmeny, ktorý je povinný:

- a) zhodnotiť, či návrhy zmenových plánov sú reálne,
- b) prerokovať s vedúcimi zmien susedných obvodov návrhy zmenových plánov; v sporných prípadoch rozhodne vedúci zmeny vyššieho stupňa operatívneho riadenia dopravy.

Vedúci zmeny vyššieho stupňa operatívneho riadenia plne zodpovedá za koordináciu zmenových plánov medzi obvodmi vedúcich zmien priamo podriadených pracovísk.

50. Staniční dispečeri, dozorcovia prevádzky, výpravcovia, výpravcovia na DOT (vedúci zmeny) a určení zamestnanci dopravcov ohlasujú všetky mimoriadnosti, ktoré majú vplyv na plnenie zmenového plánu prevádzkovému dispečerovi. Okrem toho sa o nich, najmä pri zmeškaní vlakov, ihneď medzi sebou informujú.

51 – 52. Neobsadené.

VIII. Kapitola

Plánovanie vlakovej dopravy v ŽST

53. Vlakovú dopravu plánujú podľa GVD a požiadaviek dopravcov:

- a) zriaďovacie stanice a dispozičné stanice aj pre pridelené dispozičné úseky,
- b) pohraničné priechodové ŽST,
- c) ŽST s veľkým výskytom vozňov z vlastnej nakládky, vykládky, alebo s veľkým rozsahom vlakovej dopravy.

Každá zmena pripravuje plán vlakovej dopravy pre nasledujúcu zmenu a zodpovedá za jeho spresnenú časť. Osobitnú pozornosť je potrebné venovať plánovaniu vlakovej dopravy v PPS s ohľadom na špecifické podmienky.

54. Určené zriaďovacie, pohraničné priechodové ŽST (plánujúce stanice) používajú pre plánovanie vlakovej dopravy "Zmenový plán" (sú určené Vykonávacím nariadením).

55. Zmenový plán vlakovej dopravy ŽST má dve časti (pre nočnú a dennú zmenu). V každej tejto časti sa predtlačia oddelene pre jednotlivé traťové úseky a jednotlivé zmeny všetky pravidelné nákladné vlaky s časovými údajmi, s uvedením relácií podľa "Plánu radenia nákladných vlakov ND" a prípadnými mimoriadnosťami. Pre plánovanie mimoriadnych vlakov sa vyhradí niekoľko voľných riadkov. Vedľa uvedených údajov sú prázdne stĺpce pre kontrolu plnenia zmenových plánov.

56. V plánujúcich staniaciach zostavuje zmenový plán staničný dispečer (záťažový výpravca, výpravca na DOT – vedúci zmeny). V ŽST s viacerými okruhmi staničných dispečerov (výpravcov na DOT), kde je ustanovený dozorca prevádzky (výpravca na DOT – vedúci zmeny), zostavujú zmenové plány staniční dispečeri (výpravcovia na DOT), každý za svoj obvod a za pridelené dispozičné úseky. Tieto zmenové plány koordinuje dozorca prevádzky (výpravca na DOT – vedúci zmeny) z hľadiska komplexného a hospodárneho riadenia vlakovej dopravy v ŽST a v príslušných dispozičných úsekoch. V týchto ŽST nárokuje zmenový plán dozorca prevádzky (výpravca na DOT – vedúci zmeny) u prevádzkového dispečera. V ŽST, ktoré zmenové plány nezostavujú na predpísanom tlačive, plánuje vlakovú dopravu výpravca.

57. Zmenový plán sa zostavuje vždy na 6 hodín presne a na ďalších 6 hodín výhľadovo. Spresnená časť zmenového plánu je záväzná a nesmie sa bez závažných príčin meniť. Spresnenú, aj výhľadovú časť pre budúce šesťhodinové obdobie, ohlásí určený plánujúci zamestnanec súhrnne do 3., 9., 15. a 21. hodiny prevádzkovému dispečerovi. Výnimky vzhľadom na miestne pomery sú uvedené vo Vykonávacom nariadení.

V spresnenej časti zmenového plánu sa uvedú čísla vlakov a všetky mimoriadnosti vo vlakovej doprave (napr. doplnenie záťaže, mimoriadne zásielky, koľajové žeravy, plánované prepravy a pod.). Vo výhľadovej časti zmenového plánu sa ohlasujú len odchýlky od GVD a od plánu vlakovotvorby. Povinnosti výpravcov pri preprave mimoriadnych zásielok podľa ustanovení predpisov Ž1, Z 7 a ostatných vydaných riadiacich aktov zostávajú v plnom rozsahu v platnosti.

58. V plánujúcich staniaciach, kde je ustanovený dozorca prevádzky, tento rozpracuje vyhlásený zmenový plán na jednotlivé okruhy staničných dispečerov.

59. – 60. Neobsadené.

IX. Kapitola

Plánovanie vlakovej dopravy na OR a GR ŽSR

61. Prevádzkový dispečer zostavuje a spresňuje zmenový plán za obvod ORD podľa požiadaviek zmenových plánov ŽST a vlakových predhlášok susedných prevádzkových dispečerov. Posúdi, či nárokováný zmenový plán je reálny (napr. doplnenie záťaže, mimoriadne zásielky, plánované prepravy, výluková činnosť, požiadavky dopravcov a pod.).

Na zostavu sa používa aplikácia IS "Zmenový plán". Zostavený návrh zmenového plánu schvaľuje kontrolný dispečer OR.

62. Spôsob zostavy zmenového plánu, predhlasovanie susedným obvodom, schvaľovanie zmenového plánu sa vykonáva v zmysle užívateľskej príručky aplikácie IS „Zmenový plán“. Návrh ZP odošle cestou aplikácie IS ZP na odsúhlasenie do susedného obvodu prevádzkového dispečera najneskôr do 3.30, 9.30, 15.30 a 21.30 h. Prevádzkoví dispečeri sa týmto vzájomne informujú zároveň aj o všetkých mimoriadnostiach vo vlakovej doprave, podľa zásad zmenového plánovania, na šesťhodinové obdobie presne a na ďalšie šesťhodinové obdobie výhľadovo.

63. Zmenový plán rozpracovaný na vlaky a relácie pre susedné obvody odošle prevádzkový dispečer za svoj obvod hlavnému dispečerovi na schválenie cestou aplikácie IS ZP najneskôr do 4., 10., 16. a 22. hodiny.

64. Potrebné úpravy zmenových plánov z hľadiska príjmu a odovzdávky medzi ORD prerokuje hlavný dispečer GR ŽSR s príslušnými kontrolnými dispečermi ORD OR.

65. Zmenový plán za sieť ŽSR zostavuje hlavný dispečer v aplikácii IS ZP z návrhov zmenových plánov ORD.

66. Zmenový plán predloží hlavný dispečer na schválenie ústrednému dispečerovi spolu s navrhovanými opatreniami. Spôsob odsúhlasovania zmenových plánov s dopravcami stanovujú zmluvy o vzájomných právach a povinnostiach pri prevádzkovaní dopravy na ŽSR uzatvorené medzi ŽSR a príslušným dopravcom.

67. Schválený zmenový plán ústredným dispečerom GR, ohlásí prevádzkový dispečer ihneď staniciam najneskôr do 4.30, 10.30, 16.30 a 22.30 h. Vyhlásený zmenový plán platí vo svojej spresnenej časti ako príkaz pre zostavu vlakov, prístavbu ŽKV a vlakového personálu.

68. - 69. Neobsadené.

ŠTVRTÁ ČASŤ KONTROLA A HODNOTENIE DOPRAVY NA ŽSR

X. Kapitola Kontrola vlakovej dopravy

70. Súčasťou operatívneho riadenia je kontrola, vyhodnocovanie výsledkov prevádzkovej práce na ŽSR a plnenie uložených úloh na jednotlivých organizačných stupňoch. Kontrola je vykonávaná priebežne v jednotlivých zmenách.

71. Kontrola vlakovej dopravy je zameraná predovšetkým na:

- a) zaistenie bezpečnosti, hospodárnosti a plynulosti železničnej dopravy, dodržiavanie ustanovení prevádzkových a technických predpisov, vydaných nariadení a opatrení, dodržiavanie pracovnej a technologickej disciplíny,
- b) plynulý odliv pohotovej záťaže z vlakových a ostatných staníc podľa GVD a odsúhlasených zmenových plánov,
- c) výlukovú činnosť.

72. Plnenie GVD priebežne kontroluje v ŽST prednosta stanice, alebo ním poverený zamestnanec, za obvod ORD kontrolný a prevádzkový dispečer, za sieť ŽSR hlavný dispečer a vo vzťahu k susedným železnicami a dopravcom ústredný dispečer.

V pridelených obvodoch títo zamestnanci sledujú najmä:

- včasnosť, plynulosť a bezpečnosť vlakovej dopravy,
- priebeh výlukovej činnosti,
- rozloženie záťažových prúdov podľa relácií v zmenových plánoch v nadväznosti na potrebu ŽKV a vlakového personálu,
- rozvoz a prístavbu miestnej záťaže.

73. – 74. Neobsadené.

XI. Kapitola

Hodnotenie riadenia dopravy po zmene

75. Hodnotenie po zmene sa vykonáva v staniciach určených Vykonávacím nariadením a v dispečerských aparátoch na všetkých stupňoch riadenia dopravy, vždy po ukončení zmeny.

Spôsob hodnotenia zmeny a účasť zamestnancov na jednotlivých stupňoch operatívneho riadenia určuje Vykonávacie nariadenie a predpis SR E 6 pre RSE.

76. Po ukončení každej zmeny je hodnotený jej priebeh, mimoriadnosti, poruchy, vplyvy z počasia a pod.:

- a) bezpečnosť vlakovej dopravy,
- b) nedostatky v plnení GVD,
- c) priebeh dopravnej situácie,
- d) plnenie zmenového plánu,
- e) zabezpečenie požiadaviek dopravcov,
- f) plnenie uložených úloh a opatrení (napr. operatívne príkazy, denné úlohy a pod.),
- g) výluková činnosť,
- h) plnenie plánu špeciálnych prepráv.

Na základe tohto hodnotenia sú stanovené úlohy a opatrenia na nasledujúcu zmenu.

77. ŽST určené Vykonávacím nariadením hodnotia :

- a) plnenie GVD podľa druhov vlakov,
- b) dodržiavanie radenia vlakov,
- c) prístavbu ŽKV a vlakového personálu,
- d) počet odstavených vlakov a prestoje vlakov pre vlastnú ŽST,
- e) prestoje vlakového personálu a ŽKV v ŽST,
- f) miestnu záťaž pre vlastné železničné stanice,
- g) počet zostavených vlakov, z toho počet vlakov pohotových na odchod,
- h) počet voľných vchodových koľají,
- i) počet rozposunovaných vozňov vzostupne od začiatku zmeny,
- j) počet vypravených a prijatých vlakov z a do stanice podľa smerov vzostupne od začiatku zmeny a počet vlakov určených na posun, ktoré majú dôjsť podľa zmenového plánu.

Podkladom pre hodnotenie vlakovej dopravy je "Vlaková situácia", obsahujúca údaje uvedené v tomto článku a doplnená o údaje stave záťaže podľa plánu vlakotvorby a určenia smerových koľají.

Vedúci zmeny GR ŽSR a ORD podľa potreby nariadi zisťovanie vlakovej situácie aj v ŽST, ktoré nie sú určené Vykonávacím nariadením. Môže vyžadovať hlásenia aj mimo stanoveného času, prípadne iné údaje nevyhnutné pre riadenie vlakovej dopravy.

V ŽST, ktoré nie sú určené vo Vykonávacom nariadení, hodnotenie vlakovej dopravy sa vykonáva podľa bežne vedených záznamov v dopravnom denníku, prípadne v iných dokladoch.

78. Pohyb vlakov je sledovaný na oddeleniach riadenia dopravy aplikáciou IS VDS podľa splneného grafikonu vlakovej dopravy.

Prevádzkoví dispečeri ORD informujú hlavného dispečera ŽSR a kontrolného dispečera ORD o priebehu, očakávanom vývoji vlakovej dopravy a všetkých mimoriadnostiach v doprave.

GR ŽSR hodnotí vlakovú dopravu podľa počtu prevzatých a odovzdaných vlakov v PPS a výmenných staniciach medzi ORD určených Vykonávacím nariadením.

79. – 80. Neobsadené.

XII. Kapitola Denný a týždenný rozbor prevádzkovej práce

81. Denný rozbor prevádzkovej práce sa vykonáva v ŽST určených Vykonávacím nariadením, ORD a GR ŽSR na Odbore dopravy v pracovných dňoch a za uplynulé obdobie.

Denný rozbor prevádzkovej práce vedie:

- v železničnej stanici prednosta stanice,
- na OR vedúci oddelenia riadenia dopravy alebo ním určený zamestnanec,
- na GR ŽSR riaditeľ Odboru dopravy.

82. Denného rozboru prevádzkovej práce sa v pracovných dňoch zúčastňujú určení zamestnanci ŽSR. Denný rozbor možno uskutočniť aj telefonicky - konferenčným hovorom.

83. Na GR ŽSR sa vykonáva rozbor prevádzkovej práce na ŽSR:

- **denný rozbor pod vedením riaditeľa Odboru 410 GR ŽSR**, za účasti zástupcov Odborov 410, 430, 440, 450, 460,
- **týždenný rozbor pod vedením námestníka GR ŽSR pre prevádzku** za účasti riaditeľov Odborov 410, 420, 430, 440, 450, 460, Železničnej energetiky GR ŽSR a zástupcu oddelenia riadenia dopravy Odboru 410.

84. V prípade, že sa určení zamestnanci nemôžu zo závažných dôvodov rozboru zúčastniť alebo rozbor viesť, určia svojich zástupcov.

85. - 86. Neobsadené.

XIII. Kapitola Konferenčné hovory

87. Pre komplexné riadenie v jednotlivých okruhoch zvolávajú určení zamestnanci O 410 GR a ORD pravidelné konferenčné hovory. Konferenčný hovor je zameraný na aktuálnu dopravnú situáciu, jej výhľad s uložením úloh a opatrení na zabezpečenie plynulosti železničnej dopravy. Časy a podrobný postup (určuje Vykonávacie nariadenie) sú stanovené tak, aby konferenčné hovory dispečerského aparátu nižšieho stupňa riadenia nadväzovali na konferenčné hovory vyššieho stupňa riadenia.

Ak je potrebné, zvolajú zamestnanci dispečerského aparátu konferenčné hovory aj mimo stanoveného času a určia účastníkov.

88. - 89. Neobsadené.

PIATA ČASŤ ZÁSADY ORGANIZÁCIE RIADENIA DOPRAVY NA ŽSR

XIV. Kapitola

Povinnosti dispozičných ŽST a prevádzkových dispečerov

90. V určenom obvode pôsobnosti prináleží operatívne riadenie dopravnej prevádzky prevádzkovému dispečerovi.

Priebeh vlakovej dopravy sleduje prevádzkový dispečer prostredníctvom aplikácie IS VDS.

V prípade poruchy VDS v potrebnom rozsahu zakresľuje (zapisuje) do tlačiva splneného grafikonu vlakovej dopravy, podľa nariadenia kontrolného dispečera ORD na základe prijatých hlásení o jazde vlakov zo ŽST:

- a) zavedené a odrieknuté vlaky, ich ohlásenie a iné mimoriadnosti vo vlakovej doprave,
- b) jazdu vlakov odlišnými čiarami (podľa druhu vlakov),
- c) jazdu vlakov po nesprávnej koľaji a proti správnej smeru,
- d) vlaky so zásielkami, ktorým je nutné podľa príslušných predpisov venovať osobitnú pozornosť,
- e) všetky mimoriadnosti (prechodné obmedzenie traťovej rýchlosti, výluky koľají, napätové výluky trakčného vedenia, poruchy dopravných zariadení a pod.),
- f) dispozičné a príkazy týkajúce sa priamo jazdy vlakov (križovanie, predchádzanie a pod.),
- g) mená výpravcov,
- h) počasie pri nástupe služby, vrátane teploty ovzdušia a zmeny, ktoré majú vplyv na jazdu a zostavu vlakov, príp. na dopravnú prevádzku v jednotlivých staniách.

91. Príkazy týkajúce sa vlakovej dopravy zapisuje prevádzkový dispečer do grafikonu splnenej vlakovej dopravy, alebo dokumentuje inou určenou písomnou alebo elektronickou formou v zmysle príslušných predpisov.

92. V stanici sa zapisujú príkazy prevádzkového dispečera (okrem dispečerských príkazov) do telefónneho zápisníka. Ak zapíše príkaz operátor, predloží ihneď záznam výpravcovi na podpis.

Ten, kto prijíma príkaz prevádzkového dispečera, musí ho opakovať. Ak je príkaz dávaný súčasne niekoľkým staniám, opakuje ho stanica určená prevádzkovým dispečerom a ostatné stanice počúvajú spolu. Začínajúc najvzdialenejšou stanicou potvrdí prevádzkovému dispečerovi každý, kto príkaz prijal, že rozumel a uvedie svoje meno a názov stanice.

93. V prípade poruchy VDS alebo EDD prevádzkovému dispečerovi hlásia výpravcovia v čo najkratšom čase:

- a) príchody, odchody a prechody vlakov v staniách určených Vykonávacím nariadením k predpisu SR 1003 (D) a vo všetkých východiskových a konečných staniách. Vo výmenných staniách susedných dispečerských okruhov hlásia čas príchodu prevádzkovému dispečerovi, ktorý vlak preberá,
- b) príchody, odchody a prechody vlakov v medziľahlých staniách, i keď nie sú určené Vykonávacím nariadením k predpisu SR 1003 (D), ak dosiahli v nich alebo v príľahlých medzistaničných úsekoch zmeškanie, alebo došlo k nárastu meškania a dôvod zmeškania,
- c) príchody a odchody nákladných vlakov v staniách, v ktorých menili záťaž alebo ŽKV, ako aj počet privesených a odvesených vozidiel,
- d) mimoriadne zastavenie vlaku v stanici alebo v príľahlom medzistaničnom úseku (pokiaľ možno s uvedením príčiny),
- e) začiatok a koniec povolených a nepredpokladaných výluk koľají, vypnutia zabezpečovacieho zariadenia a napätových výluk trakčného vedenia.

V prípade poruchy EDD (IS VDS na DOT) prevádzkový dispečer zaznamenáva do IS VDS časové údaje o jazde vlakov s uvedením kódu meškania za uvedenú ŽST (DOD).

Výpravca vždy bezodkladne hlási prevádzkovému dispečerovi:

- nástup do služby, počasie pri nástupe do služby a výraznú zmenu počasia,

- poruchy a všetky mimoriadnosti výhybiek, koľají, poruchy oznamovacieho a zabezpečovacieho zariadenia, poruchy trakčného vedenia, mobilných prostriedkov a pod., ako aj ich odstránenie.

94. V prípade, keď prevádzkový dispečer vedie (zakresľuje) tlačivo splneného grafikonu vlakovej dopravy zaznamenáva :

- a) pravidelné a mimoriadne vlaky osobnej dopravy červenou farbou (SC, EC, IC vlaky a rýchliky dvojistou čiarou),
- b) pravidelné nákladné vlaky čiernou, mimoriadne vlaky modrou a rušňové vlaky zelenou farbou,
- c) pomocné a služobné vlaky hnedou farbou,
- d) výluky traťových koľají modrou vlnovkou, výluky trakčného vedenia (ďalej TV) červenou vlnovkou a výluky zabezpečovacieho zariadenia zelenou vlnovkou ohraničenou v časovom rozsahu trvania výluky; na okraj listu sa poznamená vylúčená koľaj (TV, zabezpečovacie zariadenie) a číslo ROV,
- e) jazda po nesprávnej koľaji a proti správne smeru sa vyznačí krížikovaním vlakovej trasy.

Jazdy PMD nezaznamenáva.

Príčiny meškania a mimoriadnych zastavení vlakov na širšej trati sa uvedú v krátkosti značkou (podľa číselníka kódov meškaní vlakov) vedľa nákrešného záznamu pri vlakovej trase.

95. Zapisovanie zistených a ohlásených údajov elektrodispečerom je uvedené v predpise SR E 6.

96. - 97. Neobsadené.

XV. Kapitola

Dispozičná služba

98. Dispozičným staniciam prináleží v pridelenom dispozičnom úseku:

- a) na tratiach určených Vykonávacím nariadením ohlasovať zavedené a odrieknuté vlaky a mimoriadnosti v doprave (na ostatných tratiach len pri poruche dispečerského vlakového spojenia),
- b) v stanovených prípadoch vyrozumievať vlaky o mimoriadnostiach v stanici a na trati.

Právomoc dispozičnej stanice sa môže vzťahovať na všetky druhy vlakov, alebo len na niektoré z nich.

Dispozičné stanice, dispozičné úseky a rozsah povinností určuje Vykonávacie nariadenie k predpisu SR 1003 (D).

99. Ak je v zmysle platných predpisov nariadené vyrozumievať vlakový personál písomným rozkazom o obmedzeniach v doprave, stave zariadenia dopravnej cesty, prechodnom obmedzení traťovej rýchlosti a pod., organizačná zložka ŽSR, ktorá zodpovedá za správnu činnosť príslušného zariadenia (správca zariadenia), bezodkladne oznámi (TLG, písomne, elektronicky, telefonicky s písomným záznamom) príslušnému ORD, kontrolnému dispečerovi ORD, kontrolórovi OR, dispozičným a východiskovým staniciam, ako aj všetkým staniciam príslušných dispozičných úsekov (v zmysle Vykonávacieho nariadenia k predpisu SR 1003), všetky skutočnosti potrebné pre zabezpečenie správneho vyrozumievania vlakov v zmysle služobných predpisov.

100. Neobsadené

XVI. Kapitola

Hlásenie o odchode vlaku

101. Hlásenie o odchode vlaku dáva dispozičná (východisková) stanica prevádzkovému dispečerovi telefonicky, ak budú v „Správe o zostave vlaku“ uvedené nasledujúce údaje:

- a) radenie vlaku pre postrk – nevyhovuje,
- b) číslo instradačného telegramu, nebezpečného tovaru, obrysový kód alebo profil intermodálnej prepravy, príp. údaje o zásielkach vyžadujúcich osobitnú opatnosť,
- c) iné dôležité údaje, ktoré by mohli mať vplyv na dopravu alebo si vyžadujú osobitné opatrenia (napr. znížená rýchlosť, odchýlky od predpísaného radenia).

102. – 103. Neobsadené.

XVII. Kapitola

Zavádzanie a odriekanie vlakov, ohlasovanie vlakovej dopravy staniciam

104. Zavedené a odrieknuté vlaky (vlakovú dopravu) ohlasuje staniciam prideleného okruhu prevádzkový dispečer. Na tratiach určených Vykonávacím nariadením, ako i pri poruche spojenia prevádzkového dispečera, ohlasuje zavedené a odrieknuté vlaky staniciam svojho dispozičného úseku a susednej dispozičnej stanici výpravca dispozičnej stanice. Ak je nemožné dorozumenie aj s dispozičnou stanicou, ohlasuje vlaky tá stanica, kde začína alebo končí možnosť dorozumenia. Táto stanica ohlasuje potom vlaky v smere ich jász do najbližšej dispozičnej stanice alebo do stanice, kde nemožné dorozumenie končí. Vypraviť neohlásený vlak je dovolené len pri jazde podľa rozhľadu.

105. Zavedené a odrieknuté vlaky sa ohlasujú v čase stanovenom Vykonávacím nariadením k predpisu SR 1003 (D) a prevádzkovým poriadkom ŽST.

106. Osobitný vlak smie kontrolný dispečer zaviesť, až keď mu všetky zúčastnené organizačné jednotky potvrdia príjem cestovného poriadku osobitného vlaku.

Ak niektorá stanica nedostane cestovný poriadok osobitného vlaku a ak kontrolný dispečer nemôže poslať náhradný cestovný poriadok, oznámi jej aspoň tieto údaje:

- a) číslo osobitného vlaku a dopravcu,
- b) odchod z predchádzajúcej dispozičnej stanice alebo z východiskovej stanice, ak je bližšie,
- c) čas príchodu a odchodu v príslušnej stanici, v predchádzajúcej a v následnej stanici, ako i čas prechodu na odbočke, príp. i časy pobytov na zastávkach,
- d) pravidelné cestovné časy zo susednej stanice a do nasledujúcej susednej stanice,
- e) čísla vlakov, s ktorými osobitný vlak v príslušnej stanici križuje, ktoré predchádza a ktorými je predchádzaný,
- f) čísla vlakov, ktoré musia v stanici čakať na križovanie, predchádzanie, alebo pre nedostatok miesta v ďalšej stanici.

107. – 108. Neobsadené.

XVIII. Kapitola

Instradované a prednostné zásielky

109. Instradované zásielky, pre prepravu ktorých sú stanovené spoje sa musia prepravovať stanovenými vlakmi alebo v spojoch určených instradáciou.
Sledovanie zásielok vykonávajú príslušní zamestnanci na každom stupni operatívneho riadenia dopravy.

110. Východisková alebo dispozičná stanica je povinná ohlásiť všetky prednostné zásielky instradovaných preprav (prevádzkovému, kontrolnému) dispečerovi a výpravcovi (staničnému dispečerovi) dispozičnej stanice v smere prepravy zásielky. Zásielky sú predhlasované cieľovej stanici s uvedením čísla vlaku, čísla instradácie a pod., podľa ktorého sú zásielky prepravované.

111. Výpravca (staničný dispečer) vlakotvornej (východiskovej) stanice s dispozičnou právomocou urobí opatrenia podľa platných pomôcok ku GVD, v zmysle ktorých bude zabezpečená preprava prednostných zásielok a zásielok špeciálnej prepravy z vlastnej alebo ohlásenej medzilahlej stanice stanovenými spoji.

112. V hlásení o odchode vlaku musí byť dodržané predpísané hlásenie o prednostných zásielkach a instradovaných zásielkach, ktoré vlak vezie. ŽST, kde sa takéto zásielky od vlaku odstavia (s prechodom na iný stanovený vlak) a stanica, ktorá nedostáva hlásenie o odchode vlaku, musí byť upovedomená hlásením o odchode vlaku osobitne.

Výpravca (staničný dispečer) stanice, kde je nutné zmeniť predpísaný spoj, odrieknutie, či zmeškanie vlaku, prerokuje s kontrolným dispečerom vhodný náhradný spoj, ktorý musí, podľa možností, zabezpečiť čo najmenšiu časovú stratu v prepravnom čase zásielky, náhradný spoj sa stanoví po dohode s dispečermi susedných obvodov ORD.

113. - 114. Neobsadené.

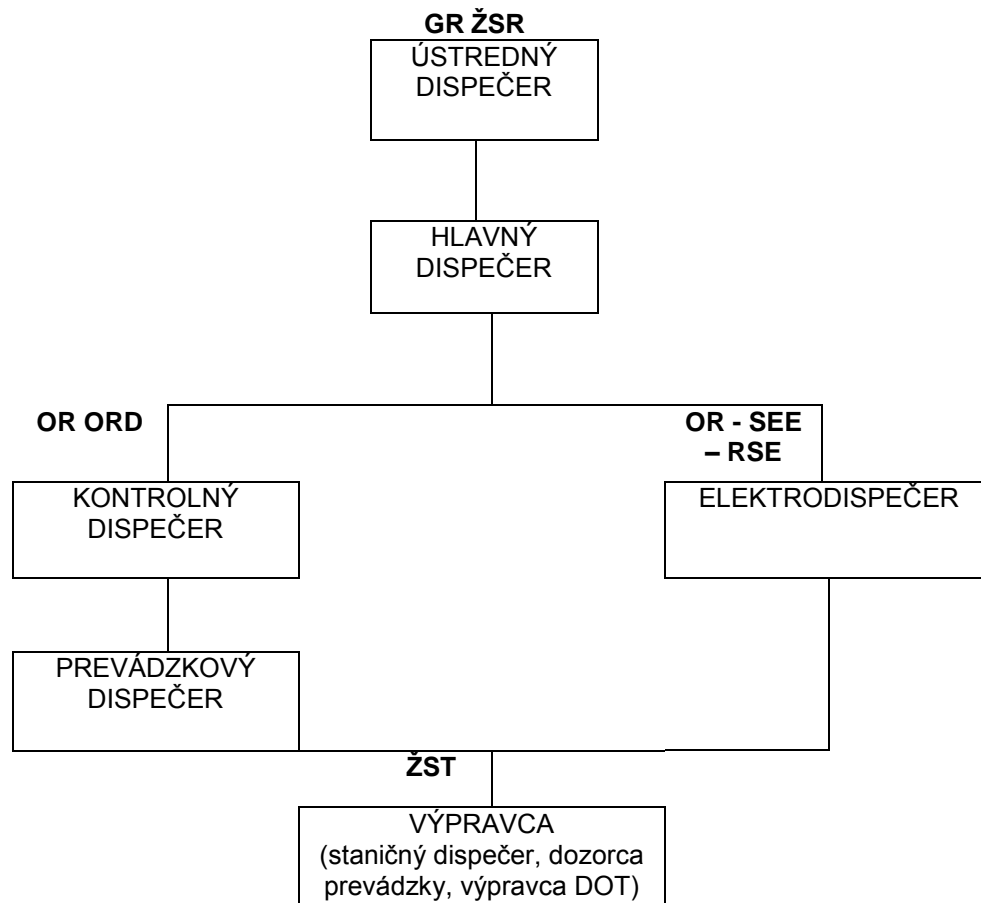
Zoznam súvisiacich predpisov a príručiek

- Ž 1 - Pravidlá železničnej prevádzky
- SR 1022 (D) - Pravidlá pre vypracovanie prevádzkových poriadkov, Vykonávacích nariadení k predpisu pre zjednodušenú dopravu, obsluhovacích poriadkov a prípojových prevádzkových poriadkov
- SR 1012 - Prevádzkový informačný systém
- D 7/3 - Dočasné smernice pre prácu analýzy a výpočet plnenia GVD
- Z 17 - Nehody a mimoriadne udalosti
- Z 7 - Predpis pre prepravu mimoriadnych zásielok
- D 33/3 - Smernice pre prepravu vojenských zásielok s PNM
- D 33/4 - Smernice o preprave vojenských transportov FMZO/HTS po železnici
- D 33/5 - Smernice pre výkon instradačnej služby pri zabezpečovaní vojenských prepráv po železnici
- SR E 6 - Pravidlá činnosti riadiaceho strediska elektrotechniky
- Príručky - VDS, Zmenový plán, Objednávka trasy
- Oo 23 - Doprava a preprava vybraných rádioaktívnych materiálov po tratiach ŽSR
- SR 1004 - Výluková činnosť na ŽSR
- TTP - Tabuľky traťových pomerov

Zoznam príloh:

Príloha č. 1 – Organizačné usporiadanie dispečerského aparátu ŽSR

ORGANIZAČNÉ USPORIADANIE DISPEČERSKÉHO APARÁTU ŽSR

SR 1003 (D)

OPERATÍVNE RIADENIE DOPRAVY NA ŽSR

Copyright © Odbor 410 Generálne riaditeľstvo ŽSR

Náklad : 700 ks

Vytlačené v Bratislave

